

ธรรมานุศาสน์

พระพุทธศาสนากับเศรษฐกิจพอเพียง
ว่าด้วยความสุขของผู้ครองเรือน

ครั้งนั้นแล ท่านอนาถบิณฑิกคฤหบดีเข้าไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้าถึงที่ประทับ ถวายบังคมแล้วนั่ง ณ ที่ควรส่วนข้างหนึ่ง ครั้นแล้วพระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสว่า

“ดูก่อนคฤหบดี สุข ๔ ประการนี้ อันคฤหส์ถ์ผู้บริโศกคามพึงได้รับตามกาล ตามสมัย สุข ๔ ประการ คืออะไรบ้าง คือ

- (๑) อตฺถิสฺสุข สุขเกิดแต่การมีทรัพย์
- (๒) โภคสุข สุขเกิดแต่การจ่ายทรัพย์บริโศค
- (๓) อนณสุข สุขเกิดแต่การไม่เป็นหนี้
- (๔) อนวัชชสุข สุขเกิดแต่การเป็นผู้ปราศจากโทษ...”

อธิบายเนื้อความว่า กามโภคีสฺสุข ๔ (สุขของคฤหส์ถ์ ๔) คือ คนครองเรือนควรจะมีความสุข ๔ ประการ ซึ่งคนครองเรือนควรจะพยายามให้เข้าถึงให้ได้สม่าเสมอ

๑. อตฺถิสฺสุข สุขเกิดแต่การมีทรัพย์ คือ ความภูมิใจ เอิบอิมใจ ว่าตนมีโภคทรัพย์ที่ได้มาด้วยน้ำพักน้ำแรง ความขยันหมั่นเพียรของตน และโดยชอบธรรม

๒. โภคสุข สุขเกิดแต่การจ่ายทรัพย์บริโศค คือ ความภูมิใจ เอิบอิมใจ ว่าตนได้ใช้ทรัพย์ที่ได้มาโดยชอบนั้น เลี้ยงชีพ เลี้ยงผู้ควรเลี้ยง และบำเพ็ญประโยชน์

๓. อนณสุข สุขเกิดแต่การไม่เป็นหนี้ คือ ความภูมิใจ เอิบอิมใจ ว่าตนเป็นไท ไม่มีหนี้สินติดค้างใคร

๔. อนวัชชสุข สุขเกิดแต่การเป็นผู้ปราศจากโทษ คือ ความภูมิใจ เอิบอímใจ ว่าตนมีความประพฤติสุจริต ไม่บกพร่องเสียหาย ใคร ๆ ตีเตียนไม่ได้ ทั้งทางกาย ทาง วาจา และทางใจ

ในบรรดา สุข ๔ ประการนี้ อนวัชชสุขมีค่ามากที่สุด

อ้างอิง

มหาเถรสมาคม.พระไตรปิฎกภาษาไทย พุทธศักราช ๒๕๔๙ (ฉลองสิริราช สมบัติครบ ๖๐ ปี) เล่มที่ ๒๑ ข้อ ๖๒ หน้า ๑๑๔. (อ้นนนาถสูตร)

พระพรหมคุณาภรณ์(ป.อ.ปยุตฺโต). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรม. โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๕๑.

.....